

تأثیر مؤلفه‌های هویت ملی مریبان زن پیش‌دبستانی بر میزان یادگیری مهارت‌های زبان آموزی نوآموزان استان سمنان

شهاب مرادی^{۱*}، شکوفه همتی^۲، سیما علیزاده^۳، مرضیه بهار رستمی^۴، زهرا بغیری^۵

۱- دپارتمان روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی سمنان، سمنان، ایران. (نویسنده مسئول).

shahabmoradi66@gmail.com

۲- کارشناس ارشد پژوهشی آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور گرمیسار، گرمیسار، ایران.

shokofeh.hemati@gmail.com

۳- کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.

simaalizadeh90@gmail.com

۴- کارشناس ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه الزهرا تهران، تهران، ایران.

marziye.bahar@gmail.com

۵- کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان سمنان، سمنان، ایران.

zahra.bogheiri18@gmail.com

تاریخ پذیرش: [۱۴۰۱/۱/۶]

تاریخ دریافت: [۱۴۰۰/۹/۲۳]

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر مؤلفه‌های هویت ملی مریبان پیش‌دبستانی بر میزان یادگیری مهارت‌های زبان آموزی نوآموزان استان سمنان انجام شده است. روش پژوهش توصیفی-پیمایشی است و جامعه آماری این پژوهش شامل مریبان (خانم) پیش‌دبستانی در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. تعداد ۹۱ نفر می‌باشد که به شیوه نمونه‌گیری تصادفی خوش‌های انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته مهارت زبان آموزی با ۹ خرده مقیاس و هویت ملی با ۴ خرده مقیاس است. جهت روایی صوری و محتوایی آن از نظر صاحب‌نظران و متخصصان حوزه کودک و تعلیم و تربیت و پایابی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شد. داده‌های گردآوری شده به کمک آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (همبستگی اسپیرمن و آزمون کای دو) مورد بررسی قرار گرفتند. ارتباط آماری قوی بین «تأثیر آشنازی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسباتی دینی و ملی مریبان» با «شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان (مهارت‌های زبان آموزی نوآموزان)» مشاهده شد ($p < 0.05$) (به عبارت دیگر با افزایش آشنازی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسباتی دینی و ملی مریبان مؤلفه شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان افزایش پیدا می‌کند؛ همچنین بین تحصیلات مریبان و هویت ملی آنها و مهارت زبان آموزی نوآموزان ارتباط معناداری وجود ندارد ($p > 0.05$)).

واژگان کلیدی: هویت ملی، هویت اجتماعی، مهارت‌های زبانی، مهارت‌های ارتباطی.

۱- مقدمه

نظام تعلیم و تربیت در هر جامعه‌ای وظایف عدیده‌ای دارد که یکی از آن‌ها تلاش در جهت تحقیق و تقویت هویت ملی است. تحقق بخشیدن به چنین هویتی، موجب می‌شود که دانش آموزان متناسب و هماهنگ با هنجرهای حاکم بر جامعه تربیت شوند (رهبری، بلباسی و قربی، ۱۳۹۴)؛ بنابراین سیستم و متون آموزشی هر کشور، تعمیق و اشاعه ارزش‌ها و هنجرهای حاکم و به تعبیری هویت و فرهنگ جمعی را در چارچوب مرزهای ملی به عهده دارد (ازغندی و محمدی‌مهر، ۱۳۹۵). کودکان زبان‌ها را به طور خودبه‌خود و منظم یاد می‌گیرند و آموزش طبیعی و ساختاریافته به شکل‌گیری، تقویت یا تضعیف ارتباطات بین زبان‌ها و هویت‌ها کمک می‌کند، همچنین بین «زبان ملی» و «هویت ملی» پیوندی حیاتی زبان و هویت است. این ارتباط را می‌توان از طریق آموزش رسمی در مدارس، به‌ویژه در «زبان به‌عنوان موضوع» ایجاد، تقویت یا تضعیف کرد و یک «چارچوب‌راهنمای زبان (های) آموزش» برای رسیدگی به این مشکل نیاز دارد (Cahyono, Bahri, Salim, Mualimah, Fauzi, Bayu & et al., 2021).

درنتیجه نظام آموزش‌وپرورش در هر کشوری وظیفه‌ای خطیر در زمینه فراهم آوردن مؤلفه‌های هویت ملی بر عهده دارد. زبان فارسی که از آن به‌عنوان رمز هویت ملی ما نام برده شده است یکی از مهم‌ترین عناصر وحدت‌بخش ملت بزرگ ایران است. در تاریخ ایران، زبان فارسی ابزار مهم ایجاد هویت و همبستگی ملی بوده است (قرایی مقدم، ۱۳۸۲). دوران کودکی به‌ویژه سنین پیش‌دبستانی، دوره طلایی زبان‌آموزی است (وهاب، شهیم، جعفری و اریادی زنجانی، ۱۳۹۱). زبان ابزاری است که از طریق آن می‌توان یک ایده را به صورت شفاهی یا نوشتاری به دیگران منتقل کرد (Cahyono & et al., 2021). اکتساب واژگان و مهارت‌های گرامری، کلید رشد زبان هستند، آن‌ها به‌خودی خود برای درک زبان کافی نیستند. در کنار فرآیندهای رمزگشایی (که شامل مهارت‌های واژگان و گرامری است)، درک زبان نیز بر پردازش عملی متکی است، به‌موجب آن ما درک دقیقی از آنچه گوینده قصد دارد در زمینه ارتباط برقرار کنند، ایجاد می‌کنیم (Wilson & Bishop, 2022).

مردم با زبان مادری خود به‌عنوان وسیله‌ای برای بیان فرهنگ، سنت و هویت خود پیوند قوی ایجاد می‌کنند؛ بنابراین، ظهور دولت‌های ملت و پروژه‌های هم‌زمان برای ایجاد هویت‌های ملی واحد در جوامعی که زمانی چند قومیتی بودند، بسیاری از زبان‌ها را با کاهش آن‌ها به وضعیت اقلیت تحت تأثیر قرار داده است (Atlas, 2021). صلاحیت زبان برای حفظ هویت مهم است. شاید به همین دلیل است که فرهنگ‌های قدیمی‌تر و زبان‌های باستانی میراث بیشتر و هنجرهای دقیق‌تری دارند (Cheema & Baloch, 2021). زبان همواره نقش مهمی در ایجاد و بیان هویت داشته است. مسئله هویت در اصل موضوعی از فلسفه و منطق ستی بود که توسط فروید به نظریه روانشناسی منتقل شد. بعدها، بر اساس مطالعه فروید، اریکسون پیشنهاد کرد که «هویت» در واقع پاسخ روشن یا مبهم به این سؤال است که «من کیستم؟ در نظریه هویت اریکسون، هویت نه تنها فردی، بلکه جمعی و اجتماعی است. هویت عبارت است از تفاوت، منش و احساس تعلقی که در تعاملات بین فردی و تعاملات بین گروه‌ها یافت می‌شود و از خودنگری‌هایی ناشی می‌شود که از فعالیت بازتابی خود طبقه‌بندی یا شناسایی برحسب عضویت در گروه‌ها یا نقش‌های خاص پدید می‌آید. محصول توسعه ناسیونالیسم مدرن است. از انقلاب فرانسه، ناسیونالیسم مدرن نه تنها یک ایدئولوژی است، بلکه یک جنبش سیاسی و اجتماعی مبنی بر این ایدئولوژی است. مستقیم‌ترین محصول سیاسی ناسیونالیسم مدرن، دولت-ملت است. هر ملت-دولت مدرن شامل دو جنبه مهم است. یکی سیستم دولت-ملت و دیگری هویت ملی ساکنان در قلمرو دولت است (Zheng, 2004). هویت فرهنگی به‌عنوان جلوه‌ای از ویژگی‌های اجتماعی انسان‌ها نیز رسانه مهمی است که بر هویت افراد و اقوام و هویت ملی تأثیر می‌گذارد (Han, 2010)؛ بنابراین هویت ملی به هویت شهروندان یک کشور با سنت‌های تاریخی و فرهنگی، ارزش‌های اخلاقی، آرمان‌ها، باورها، حاکمیت ملی و غیره کشور خود اطلاق می‌شود. این امر زمانی آشکار می‌شود که افراد یا گروه‌ها معتقد‌نند که به یک کشور به‌عنوان یک جامعه سیاسی تعلق

دارند (He & Yan, 2008). شکل‌گیری هویت ملی در دانش آموزان بر دو محور عمدۀ استوار است. محور اول آگاهی یابی و شناخت هویت و محور دوم احساس تعلق و درونی ساختن آن است (خدادادی گیو، ۱۴۰۰).

ارتباط و همکاری اجزای ضروری مهارت‌های یادگیری قرن بیست و یکم هستند. در پاسخ، استانداردهای ملی توجه به این شایستگی‌ها را از طریق الزامات سخت گفتاری و شنیداری افزایش داده است. تسلط بر این استانداردها منوط به توسعه زبان شفاهی دانشگاهی است. زبان شفاهی نه تنها پایه و اساس مهارت‌های ارتباطی و همکاری است، بلکه نقش برجسته‌ای در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد (Spies & Zu, 2018).

در عصر پسانوگرا^۱، با افول برخی نشانه‌های هویت همچون نژاد، این نقش مهم‌تر نیز شده است (Warschauer, 2003) زبان به عنوان نیروی انسجام دهنده نقش ویژه‌ای در بسترسازی، تکوین و بالندگی فرهنگی و تحقق هویت قومی و ملی دارد، اما موفقیت زبان در حصول به این مقصود بستگی به جوهرهای خلاقیت و آفرینندگی فرهنگ و در عین حال سیالی، پویایی و سازگاری و هماهنگی عناصر تشکیل‌دهنده آن دارد (گودرزی، ۱۳۸۴). مهارت‌های زبان شفاهی اولیه کودکان به طور مثبت با نتایج تحصیلی بعدی مرتبط است. این امر در مورد بسیاری از جنبه‌های عملکرد تحصیلی صدق می‌کند، اما به ویژه به موفقیت در سواد مرتبط است. یکی از دلایل این امر این است که شایستگی‌های زبان شفاهی در زمینه‌هایی مانند واج‌شناسی، واژگان، نحو، زبان غیر تحت‌الفظی و داستان‌سرایی می‌تواند پایه‌ای مطمئن برای درک مطلب و رمزگشایی خواندن ایجاد کند (Bishop & Snowling, 2004; Bowyer-Crane, Snowling, Duff, & Fieldsend, Carroll, Miles & et al., 2008). مهارت‌های خواندن به نوبه خود مشارکت کودکان با متون و تولید نوشه‌های خود را تسهیل می‌کند که ارزیابی رسمی تحصیلی اغلب به آن بستگی دارد. علاوه بر این، مهارت‌های زبانی کودک را قادر می‌سازد تا از آموزش مستقیم معلم که معمولاً با استفاده از ابزارهای ارتباطی زبانی ارائه می‌شود، بهره‌مند شود (Gibson, Newbury, Durkin, 2021). زبان علاوه بر آن‌که خود حاصل بار معنایی نقش ایفا می‌کند، چنان‌که اغلب از طریق زبان نظام معنایی قابل فهم برای دیگران نیز به مشابه ظرف و کanal انتقال سایر عناصر هویتی نقش ایفا می‌کند. چنان‌که اغلب از طریق زبان و مجموعه پیوسته به آن است که ما، نسبت به هویت تاریخی و تلاش نیاکان برای حفظ و حراست از هویت ملی و میهنی و سایر ارزش‌ها، اسطوره‌ها و آداب فرهنگی و اجتماعی که به ما رسیده است، آگاه می‌شویم؛ بنابراین انسان به عنوان موجودی اجتماعی و خودآگاه، با استفاده از کارکرد اصلی زبان که ایجاد رابطه‌ی میان انسان‌هاست، اندیشه‌های خود را به طرف مقابل و یا به نسل‌های آینده منتقل می‌کند (برگرو لوکمان، ۱۳۸۷).

در سال‌های اخیر، توجه به مجموعه عوامل جامعه‌شناختی مربوط به ماهیت زبان و کاربردهای آن به طور روزافزون افزایش یافته است. توجه به هویت و نحوه شکل‌گیری و انتقال آن از طریق زبان نیز بخشی از این روند تحقیقاتی است. به عبارت دیگر، پس از دوره‌های طولانی تفاوت دیدگاه‌های ساختارگرایی و شناختی درباره‌ی ماهیت زبان، توجه به محیط اجتماعی، تعامل و مشارکت اجتماعی و پایگاه‌های اجتماعی و هویت اجتماعی بیشتر شده است و به زبان به عنوان پایگاهی برای شکل‌گیری هویت نگاه می‌شود. همچنین از نظر گالیندو^۲ (۲۰۱۰) توانش زبانی دوره پیش‌دبستانی کودکان رابطه‌ای تنگاتنگ با موفقیت تحصیلی آنان دارد.

تحقیقان پیش از پیش به دیدگاه‌های جامعه‌شناختی در شناخت ماهیت زبان و نقش آن در فرهنگ و اجتماع، علاقه نشان می‌دهند. بررسی زبان به عنوان ابزار شکل‌گیری هویت، بخش مهمی از بحث مشارکت‌ها و تعاملات اجتماعی محسوب می‌شود. بدون شک،

1. Post Modern
2. Berger & Lukman
3. Galindo

زبان یکی از کلیدی‌ترین عناصر شکل‌گیری هویت انسان‌هاست و تعامل زبان با مذهب، ملت، نژاد، قومیت و جنسیت در عصر جهانی‌سازی و انقلاب اطلاعاتی هویت‌های قومی و فردی را بسیار متتحول کرده است. پیدایش شیوه‌های بیان جدید مانند تلفیق اسپانیایی و انگلیسی و با ترکیب فارسی با انگلیسی در دنیای حاضر، امری غیرقابل انکار است. علاوه‌بر این، در بسیاری از مناطق دنیا مردم آنقدر که به یادگیری زبان انگلیسی اهمیت می‌دهند. به یادگیری و حفظ زبان بومی خود اهمیت نمی‌دهند. البته، دخیل بودن زبان در شکل‌گیری هویت‌ها و فرهنگ‌ها محدود به زمان و مکان خاص نیست. در سراسر جهان، مردم جنبش‌هایی را شروع کرده‌اند تا از زبان ملی خود در برابر حملات همه‌جانبه‌ی زبان جهانی یعنی انگلیسی دفاع کنند (Warschauer, 2003). به طورکلی، مردم پاکستان یک زبان مشترک دارند که به اعتقاد آن‌ها می‌تواند به حفظ هویت فرهنگی، حداقل در سطح ملی کمک کند (Cheema & Baloch, 2021).

۲- مرور مبانی نظری و پیشینه

با توجه به این‌که اهمیت موضوع هویت، هویت شناسی و هویت ملی بر همگان آشکار است، بر همین اساس تحقیقات بسیاری هم در حیطه این موضوع صورت گرفت؛ که در این مقاله به چند مورد از تحقیقات انجام‌شده اشاره شده است:

در پژوهش کروتیوا و بوسووا^۱ (۲۰۱۸) یک مطالعه مقایسه‌ای بین برنامه‌های آموزش میهن‌پرستی از روسیه و چین و شاخص‌های اشاره به میهن‌پرستی، انتخاب‌شده توسط کودکان پیش‌دبستانی انجام دادند. آن‌ها به کمبود برخی از تصاویر اشاره کردند که می‌تواند شاخص‌های خاصی باشد و باعث ایجاد ارتباط بین ایده‌های کودکان و تصویر سرزمین بومی شود. این محققان پیشنهاد می‌کنند، برای اینکه کودکان پیش‌دبستانی بتوانند در مورد سرزمین مادری خود اطلاعات بیشتری کسب کنند، علاوه بر نمادهای ملی و پایخت کشور، می‌توان نقشه کشور، مکان‌های نمایندگی (به عنوان مثال میدان قرمز)، اشیا خاص را نیز مطالعه کرد (به عنوان مثال سماور). آن‌ها به اهمیت اطمینان از احساسات مثبت کودکان اشاره می‌کنند.

پژوهشی توسط چنگیز و دوران^۲ (۲۰۱۷) در ترکیه انجام گرفته است، این محققان نظرات کودکان، والدین و معلمان را در مورد ارزش‌های مربوط به داستان برای کودکان پیش‌دبستانی بررسی کردند. آن‌ها متوجه شدند که ارزش‌هایی مانند صلح، همبستگی، مهمنان‌نوازی کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و وطن‌دوستی در لیست ارزش‌ها قرار نگرفته است. در پژوهش آنانی^۳ (۲۰۱۵) وطن‌پرستی، آموزش میهن‌پرستی و هویت ملی موضوع بسیاری از مطالعات جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی است. وطن‌پرستی یک ارزش اخلاقی است که از طریق دولتها، واقعیت‌های وجودان، رفتارها بیان می‌شود که عشق و ارادت نسبت به سرزمین مادری، سنت‌ها، زبان، تاریخ، دستاوردهای هنری، علمی، فنی، ورزشی را اثبات می‌کند.

در اوایل ۱۹۷۰، هنری تاجفل^۴ نظریه هویت اجتماعی^۵ را مطرح کرد، که طی سال‌هایی که به مرگ او انجامید این نظریه به عنوان تنها مدل مؤثر در بررسی هویت زبان‌شناختی به شمار می‌رفت. تاجفل هویت اجتماعی را قسمی از مفهوم فردی هر شخص عنوان کرد که ناشی از مشارکت او در یک گروه (گروه‌ها) و ارزش‌ها و معانی است که به عضویت در آن گروه مرتبط می‌شود. در دهه ۱۹۶۰

1. Korotaeva & Belousova

2. Cenghiz & Duran

3. Anazi

4. Henry Tajfel

5. Social identity theory

تلاش‌هایی برای ادغام هویت اجتماعی و زبان‌شناسی اجتماعی انجام شد. در این دوره دو شخصیت، یکی در آمریکا و دیگری در بریتانیا مسیر خود را به سمت بررسی‌هایی بر پایه هویت، در حوزه جوامع دوزبانی یا دو لهجه‌ای دنبال می‌کردند.

میرزا پور، زمانی مقدم و جعفری (۱۳۹۸) در پژوهش خود با عنوان کارکرد آموزش‌وپرورش در نهادینه‌سازی هویت ملی دانش آموزان از منظر کارکنان مدارس از طریق تحلیل عاملی نشان دادند که کارکرد آموزش‌وپرورش در نهادینه‌سازی هویت ملی دانش آموزان در ابعاد نمادها، نگرش و رفتار، روند تاریخی و آثار تاریخی و اندیشه و رفتار مدنی و احساسات مدنی بسیار بالاست. خوشبخت، دانشمندی و شیری (۱۳۹۷) در مقاله‌ای با عنوان آموزش‌وپرورش پیش‌دبستانی و هویت ایرانی اسلامی آسیب‌شناسی وضعیت موجود در هویت کودکان بیان کردند: که آموزش‌وپرورش در هویت ملی دانش آموزان تأثیر به سزایی دارد. تأثیر مؤلفه‌های چهارگانه آموزش‌وپرورش در هویت ملی دانش آموزان به ترتیب شخصیت معلمان، شیوه تدریس معلمان، محتوا کتب درسی و برنامه‌های پرورشی می‌باشد. در پژوهش باقری، عباسی و گرامی پور (۱۳۹۵) با عنوان تأثیر فعالیت‌های زبان‌آموزی بر رشد زبان گفتاری کودکان ۶ - ۵ ساله در مراکز پیش‌دبستانی خصوصی شهرستان لنگرود به این نتیجه رسیدند که همه کودکان گروه آزمایش در مهارت‌های واژگانی (شفاهی، ربطی، دستوری) و مهارت‌های دستوری (درک دستوری، تقلید جمله، تکمیل دستوری) عملکرد بالاتری نسبت به قبل از خود نشان دادند. آزمون استفاده شده در این پژوهش آزمون Told-P3 استفاده شده است که نشان می‌دهد مهارت‌های زبان‌آموزی در دوره پیش‌دبستانی در رشد و تقویت مهارت‌های زبان‌آموزی زبان آموزان تأثیرگذار است.

نیازی، شفایی مقدم و خدمتکار (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان زبان و هویت؛ تبیین رابطه‌ی زبان خارجی و هویت فردی، اجتماعی فرهنگی و ملی بیان کردند: بین زبان خارجی و هویت فردی، اجتماعی، ملی و فرهنگی همبستگی وجود دارد بر این مبنای بین تسلط بر زبان انگلیسی با میزان هویت فردی، ملی مورد تأیید قرار گرفته است. غفاری مجلج، خزائی و ناظری (۱۳۹۰) در تحلیل محتوا کتب مطالعات اجتماعی پایه‌های چهارم و پنجم ابتدایی نشان داد که به عناصر مؤلفه‌های هویت ملی توجه متعادلی نشده و در عین حال، به سرود ملی، رسوم ملی و پرچم، با توجه به اینکه در پایه‌های پایین‌تر و دوره پیش‌دبستان پرداخته می‌شود، بسیار بی‌توجهی شده و به ویژگی‌های جغرافیایی، اسطوره‌های ملی و هنجران ملی بیشتر اشاره شده است.

هویت ملی^۱: هویت ملی مجموعه‌ای از گرایش‌ها و نگرش‌های مثبت نسبت به عوامل، عناصر و الگوهای هویت‌بخش و یکپارچه کننده در سطح یک کشور به عنوان یک واحد سیاسی است (صنیع اجلال، ۱۳۸۴).

هویت اجتماعی: هویت اجتماعی معرف آن حوزه و قلمرویی از حیات اجتماعی است. هویت اجتماعی تجلی وابستگی فرد به یک جامعه اجتماعی خاص است. از آن به عنوان Sociolect یاد می‌شود (Cahyono & et al., 2021).

مهارت زبانی^۲: یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار در پیشرفت و رشد کودکان، زبان و قدرت برقراری ارتباط با دیگران است. مهارت‌هایی همچون صحبت کردن، گوش دادن، خواندن و نوشتمن، کودک را برای شناختن محیط اطرافش آماده می‌کند. در مهارت‌های زبان‌آموزی ما کودک را با کلمات و اصطلاحات جدیدی آشنا می‌کنیم که این خود، دایره لغات کودک را افزایش می‌دهد.

شاخص‌ترین ویژگی‌های نوع بشر، زبان است. بدون زبان، فرهنگ امکان‌پذیر نیست. زبان به ما اجازه می‌دهد تا از هوش گنجایش‌های روی‌هم‌رفته هر انسانی در هر جامعه‌ای از نوعی زبان و گویش استفاده می‌کند، ولی خوار شمردن برخی از زبان‌ها منعکس‌کننده برتری اجتماعی گروهی است که گویش آن‌ها به زبان معیار تبدیل شده است. کودکان به‌طور طبیعی تنوع زبانی (گفتاری) یک گروه را به

-
1. social Identity
 2. Language skills

دست می‌آورند. آن‌ها ناگزیر از تماس مکرر با سایر اعضای خانواده مانند والدین، مادر، برادران و خواهران و غیره تنوع زبانی خانواده را یاد می‌گیرند. آن‌ها تنوع زبانی گروه یا جامعه را از طریق تماس با سایر اعضای گروه خود به دست می‌آورند. تنوع زبانی آن‌ها ممکن است درنتیجه تماس با افراد در فرهنگ‌شان متفاوت باشد. تنوع زبان‌های مورداستفاده باعث ایجاد احساس تعلق به یک گروه می‌شود (Cahyono & et al., 2021). همچنین ممکن است از طریق روابط بین مهارت‌های زبان شفاهی و رشد اجتماعی تأثیراتی بر نتایج سوادآموزی داشته باشد؛ مانند شایستگی زبان شفاهی، شایستگی اجتماعی اولیه با پیشرفت تحصیلی بعدی مرتبط است، در این مورد از طریق سازگاری مثبت مدرسه و مشارکت در یادگیری مشارکتی با همسالان بر شایستگی اجتماعی تأثیر دارد (Denham & Mok, Pickles, Durkin & Conti-Brown, 2010). علاوه بر این، شایستگی اجتماعی پیوند نزدیکی با شایستگی زبان شفاهی دارد (Ramsden, 2014). شایستگی‌های زبانی و اجتماعی تأثیر متقابلی در رشد اولیه کودک دارند. اولین کلمات کودک در زمینه تعاملات اولیه مراقب ظاهر می‌شود (Carpenter, Nagell, Tomasello, Butterworth & Moore, 1998). بعدها در دوران نوپا و فراتر از آن، مهارت‌های زبانی پیشرفت‌تر به کودکان ابزارهایی می‌دهد تا دوست پیدا کنند و در بازی شرکت کنند (Hoyte, Torr & Degotardi, 2014). به نوبه خود، این شایستگی‌های اجتماعی ممکن است کودکان را قادر به مشارکت در فرصت‌های یادگیری همسالان (مانند Vrikki, Wheatley, Howe, Hennessy & Mercer, 2019) یا حل مشکلات مشارکتی) کند که با نتایج آموزشی مثبت‌تری همراه است.

هویت ملی بالاترین سطح هویت جمعی در یک جامعه است که از یک طرف در درون جامعه نوعی همبستگی و انسجام بین اعضای خود ایجاد می‌کند، هویت ملی در کشاکش تصور ما از دیگران شکل می‌گیرد، چون مسئله هویت‌یابی تأثیر بسزایی در زندگی فردی و اجتماعی دانش آموزان دارد و می‌تواند موجب نگرش مثبت به خود، اعتماد به نفس و پویایی و حرکت شده و زمینه‌ساز کاوش گرایش آنان به فرهنگ بیگانه شود (عیوضی، ۱۳۸۱). سیستم طبقه‌بندی هویت شامل ۳ زیر مؤلفه است که در جدول ۱ با شرح مختصر هر یک ذکر شده است. همچنین مهارت‌های زبانی نوآموزان هم شامل ۹ زیر مؤلفه (با دقت گوش کردن، درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی، به کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن، سخن گفتن در برابر جمع، حرکت از سخن خودمحور به گفت‌وگویی دوسویه، درک پیام تصویری، ارتباط نmad تصویری با نmad نوشتاری، صحیح به دست گرفتن مداد و ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی) است. هدف اصلی این ابزارها شناسایی مؤلفه‌های هویت و مهارت‌های زبانی نوآموزان است.

طبقه‌بندی هویت ملی و مهارت‌های زبانی نوآموزان

تعهدات دینی و ملی	شخصی که عقایدش، گفتارش و رفتارش با هم هماهنگ باشد.
هویت ملی	شناخت، تقویت علاقه و احترام نشان ملی نmad است که هر جامعه یا ملتی به‌وسیله آن شناخته می‌شود نشان ملی می‌تواند بصری، گفتاری یا تمثالي باشد.
آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسبت‌های دینی	به شیوه‌های عملکرد مرسوم و خو گرفته، در داخل یک جامعه، اطلاق می‌شود. مناسبت‌های اسلامی مانند جشن‌ها و رویدادهای مهم. ... و ایمان، ارتباط با بزرگان و درس دین‌داری و تقوا می‌باشد.
با دقت گوش کردن	بر اثر دقت و تمرکز بر سخنان یک گوینده اولین مرحله گوش دادن آغاز می‌شود.
مهارت‌های غیرکلامی	درک پیام‌های کلامی و وقتی پیام دریافت و در ذهن پردازش شد و پیام و اطلاعات آن جذب دانش پیشین فرد گردید، درک از طریق شنیدن صورت می‌گیرد.

<p>کی از مهارت‌هایی که فرد برای زندگی اجتماعی خود نیاز دارد، این است که به‌کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن</p> <p>در محیط‌های اجتماعی مختلف صحبت کند. در کلاس بدون اضطراب و سخن گفتن در برابر جموع شتاب‌زدگی در جمع همکلاسان خود سخن بگوید.</p> <p>کودکان به جمع همسالان خود بپیوندند، با آنان به گفت‌و‌گو بنشینند، نظرات و احساسات خود را درباره مسائل مختلف با آنان در میان نهند، سعی کنند منظور خود را برسانند.</p>	<p>زبانی نو آموزان</p> <p>حرکت از سخن خودمحور به گفت‌و‌گوی دوسویه</p> <p>درک پیام تصویر</p> <p>ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری</p> <p>صحیح به دست گرفتن مداد</p> <p>ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی</p>
<p>*شانه‌های تصویری میان نشانه و مفهوم آن شباهتی عینی دارد.</p> <p>*در زبان‌شناسی، نویسه‌واره کوچک‌ترین نماد زبان نوشتاری‌اند که مانند حرف، موجب تمایز معنایی می‌شود، مثل نمادهای «م»، «:» و «؟» که هر یک می‌تواند معنا را تغییر دهد. حروف الفباء، ارقام، نشانه‌های نقطه‌گذاری و اعراب‌گذاری (نشانه‌های سجاوندی)، همگی زیرمجموعه‌ای از نویسه‌واره‌ها هستند. قسمت عمده زبان نوشتاری را خط (حروف و حرکات) و مابقی را ارقام و علامات تشکیل می‌دهد.</p>	<p>*شانه‌های تصویری میان نشانه و مفهوم آن شباهتی عینی دارد.</p> <p>*در زبان‌شناسی، نویسه‌واره کوچک‌ترین نماد زبان نوشتاری‌اند که مانند حرف، موجب تمایز معنایی می‌شود، مثل نمادهای «م»، «:» و «؟» که هر یک می‌تواند معنا را تغییر دهد. حروف الفباء، ارقام، نشانه‌های نقطه‌گذاری و اعراب‌گذاری (نشانه‌های سجاوندی)، همگی زیرمجموعه‌ای از نویسه‌واره‌ها هستند. قسمت عمده زبان نوشتاری را خط (حروف و حرکات) و مابقی را ارقام و علامات تشکیل می‌دهد.</p>
<p>یکی از اصلی‌ترین مهارت‌های پایه، جهت ورود به کلاس اول و نوشتن می‌باشد.</p> <p>وصلن خط چین‌ها و نقطه‌ها، ترسیم خطوط (افقی، عمودی، گرد، سه‌گوش و چهار‌گوش)، نقاشی</p>	<p>تعاریف درون جدول بر اساس اهداف اساس‌نامه دوره‌ی پیش‌دبستانی سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ برگرفته شده است.</p>

۳- روش‌شناسی

این مطالعه جزء تحقیقات توصیفی و روش انجام آن، پیمایشی است. جامعه آماری متشکل از اولیای نوآموزان در کلیه پیش‌دبستانی‌های ۵ تا ۶ سال شهرستان سمنان به تعداد ۴۴ مرکز و ۹۱ مریبی می‌باشد. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران، ۷۳ مریب (خانم) تعیین شد. نمونه‌گیری به صورت خوش‌های صورت گرفت. برای این کار، مراکز پیش‌دبستانی شهرستان سمنان به سه منطقه، برخوردار، نیمه برخوردار و کم برخوردار تقسیم شده و از هر منطقه مراکز به صورت تصادفی انتخاب شدند. نمونه‌گیری درون مرکز پیش‌دبستانی نیز به صورت تصادفی انجام شد. به این ترتیب ۷۳ پرسشنامه در طی یک مرحله در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ توزیع و جمع‌آوری شد. ابزار این پژوهش عبارت است از یک پرسشنامه محقق ساخته که مطابق با اهداف تفصیلی اساس‌نامه دوره پیش‌دبستان تنظیم شده است.

جهت اطمینان از روایی و پایایی ابزار، از روش روایی محتوایی و نیز محاسبه آلفای کرونباخ به میزان ۰/۸۹ مورد استفاده قرار گرفت. برای تجزیه‌وتحلیل داده‌ها از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شد. با تعیین درصد و تنظیم جداول فراوانی مطلق و نسبی و نیز با ارائه شاخص‌های مرکزی و پراکنده‌گی (میانگین و انحراف معیار) داده‌های پژوهش توصیف، دسته‌بندی و مقایسه شد. در استنباط آماری از آزمون‌های آماری آنالیز واریانس و همبستگی پیرسون یا اسپیرمن و ازمون کای دو استفاده شد. با استفاده از نرم‌افزار SPSS داده‌ها ثبت و مورد آنالیز قرار گرفت.

۴- یافته‌ها

تعداد ۷۳ مریبی زن که ۱۵ نفر (۲/۵ درصد) با تحصیلات فوق دیپلم، ۴۵ نفر (۶/۶ درصد) با تحصیلات لیسانس و ۱۳ نفر (۱۷/۸ درصد) با تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر وارد مطالعه شدند. نتایج حاصل از پژوهش بر پایه پاسخ‌های مریبان به پرسشنامه در دو مؤلفه و ۱۲ گویه با استفاده از روش‌های آمار توصیف و تجزیه و تحلیل شد. این پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد که مؤلفه‌ها و گویه‌های آن از کتاب راهنمای برنامه و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دوره پیش‌دبستانی تبیین شده است. به نظر می‌رسد که اگر اشاره‌ای به پاسخ‌های مریبان به پرسشنامه به عبارت‌های دو مؤلفه داشته باشیم؛ اهداف پژوهش بهتر درک می‌شود. جدول شماره یک و دو چگونگی پاسخ گویه‌های دو مؤلفه توسط مریبان را نشان می‌دهد. براساس نتایج به دست آمده، در مؤلفه هویت ملی مریبان تعداد ۳۳ نفر (۴۵/۲ درصد) نسبت به گویه «تعویت تعهدات دینی و ملی» و تعداد ۳۸ نفر (۵۲/۱ درصد) نسبت گویه «آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسب‌های دینی»، تعداد ۳۳ نفر (۴۵/۲ درصد) نسبت به گویه «شناخت، تقویت علاقه و احترام به نمادهای ملی» اعتقاد زیاد داشتند (جدول یک)

جدول ۱. توزیع فراوانی پاسخ مریبان به هویت‌های ملی

نوع پاسخ							هویت‌ها
خیلی زیاد			متوسط		کم		
فرابوی	درصد	فرابوی	درصد	فرابوی	درصد	فرابوی	
۲۸/۸	۲۱	۴۵/۲	۳۳	۲۶/۰	۱۹	-	تعویت تعهدات دینی و ملی
۲۱/۹	۱۶	۵۲/۱	۳۸	۲۴/۷	۱۸	۱/۴	شناخت، تقویت علاقه و احترام به نمادهای ملی
۳۲/۹	۲۴	۴۵/۲	۳۳	۲۱/۹	۱۶	۰	آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسب‌های دینی

در مؤلفه مهارت زبان‌آموزی نوآموزان، تعداد ۴۲ نفر (۵۷/۵ درصد) در گویه «با دقت گوش کردن»، تعداد ۴۷ نفر (۶۴/۴ درصد) در گویه «درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی»، تعداد ۴۱ نفر (۵۶/۲ درصد) در گویه «به کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن»، تعداد ۴۸ نفر (۶۵/۸ درصد)، گویه «سخن گفتن در برابر جمع» و در گویه «حرکت از سخن خودمحور به گفت و گوی دوسویه»، تعداد ۴۵ نفر (۶۱/۶ درصد) در گویه «درک پیام تصویر»، تعداد ۴۳ نفر (۵۸/۹ درصد) در گویه «ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری»، تعداد ۵۰ نفر (۶۸/۵ درصد) در گویه «صحیح به دست گرفتن مداد» و تعداد ۵۰ نفر (۶۸/۵ درصد) در گویه «ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی» مهارت زیاد داشتند. (جدول ۲)

جدول ۲. توزیع فراوانی پاسخ مریبان به مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان

نوع پاسخ							مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان	
خیلی زیاد			متوسط		کم		خیلی کم	
فرابوی	درصد	فرابوی	درصد	فرابوی	درصد	فرابوی	درصد	
۱۷/۸	۱۳	۵۷/۵	۴۲	۲۱/۹	۱۶	۲/۷	۲	با دقت گوش کردن
۱۲/۳	۹	۶۴/۴	۴۷	۱۹/۲	۱۴	۴/۱	۳	درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی
۲۰/۵	۱۵	۵۶/۲	۴۱	۱۷/۸	۱۳	۵/۵	۴	به کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن
۱۱/۰	۸	۶۵/۸	۴۸	۱۷/۸	۱۳	۵/۵	۴	سخن گفتن در برابر جمع
۱۱/۰	۸	۶۵/۸	۴۸	۱۷/۸	۱۳	۴/۱	۳	حرکت از سخن خودمحور به گفت و گوی دوسویه
۱۵/۱	۱۱	۶۱/۶	۴۵	۲۰/۵	۱۵	۲/۷	۲	درک پیام تصویر

۱۷/۸	۱۳	۵۸/۹	۴۳	۱۹/۲	۱۴	۴/۱	۳	-	-	ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری
۸/۲	۶	۶۸/۵	۵۰	۱۹/۲	۱۴	۴/۱	۳	-	-	صحیح به دست گرفتن مداد
۸/۲	۶	۶۸/۵	۵۰	۲۰/۵	۱۵	۲/۷	۲	-	-	ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی

در بین گویه‌های دو مؤلفه «هویت ملی مریبان» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» رابطه مثبت معنادار وجود دارد ($P_{value} < 0.05$). به عبارت دیگر با افزایش هر یک از گویه‌های مؤلفه هویت ملی مریبان، هر یک از گویه‌های مؤلفه مهارت‌آموزی افزایش می‌یابد.

(جدول ۳)

جدول ۳. بررسی ارتباط مؤلفه‌های هویت ملی مریبان با مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان

هویت ملی مریبان				مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان		
تفویت تعهدات دینی و شناخت، تقویت علاقه و آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم						
احترام به نمادهای ملی ملی مناسب‌های دینی						
** ۰/۵۲۵		** ۰/۵۲۶		** ۰/۴۵۲	همبستگی	
۰/۰۰۰		۰/۰۰۰		۰/۰۰۰	سطح معناداری	با دقت گوش کردن
۷۳		۷۳		۷۳	تعداد	
** ۰/۵۳۴		** ۰/۴۹۸		** ۰/۴۵۳	همبستگی	درک پایمانهای کلامی و غیرکلامی
۰/۰۰۰		۰/۰۰۰		۰/۰۰۰	سطح معناداری	
۷۳		۷۳		۷۳	تعداد	
** ۰/۵۰۷		** ۰/۴۱۱		* ۰/۲۸۲	همبستگی	به کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن
۰/۰۰۰		۰/۰۰۰		۰/۰۱۶	سطح معناداری	
۷۳		۷۳		۷۳	تعداد	
** ۰/۶۱۹		** ۰/۵۰۶		** ۰/۴۳۱	همبستگی	سخن گفتن در برابر جمع
۰/۰۰۰		۰/۰۰۰		۰/۰۰۰	سطح معناداری	
۷۳		۷۳		۷۳	تعداد	
** ۰/۵۵۶		** ۰/۴۶۷		** ۰/۴۰۰	همبستگی	حرکت از سخن خودمحور
۰/۰۰۰		۰/۰۰۰		۰/۰۰۰	سطح معناداری	به گفت‌وگوی دوسویه
۷۳		۷۳		۷۳	تعداد	
** ۰/۵۶۱		** ۰/۵۰۵		** ۰/۴۸۵	همبستگی	درک پایام تصویر
۰/۰۰۰		۰/۰۰۰		۰/۰۰۰	سطح معناداری	
۷۳		۷۳		۷۳	تعداد	
** ۰/۵۵۴		** ۰/۵۱۵		** ۰/۳۵۱	همبستگی	ارتباط نماد تصویری با نماد
۰/۰۰۰		۰/۰۰۰		۰/۰۰۲	سطح معناداری	نوشتاری
۷۳		۷۳		۷۳	تعداد	
** ۰/۶۲۷		** ۰/۵۱۸		** ۰/۳۳۱	همبستگی	صحیح به دست گرفتن مداد سطح معناداری
۰/۰۰۰		۰/۰۰۰		۰/۰۰۴	سطح معناداری	
۷۳		۷۳		۷۳	تعداد	

تعداد	سطح معناداری	همبستگی	ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی
٧٣	٧٣	** ٠/٣٩٧	
٧٣	٧٣	** ٠/٤٦٨	
٧٣	٧٣	** ٠/٦٢٧	آزمون همبستگی اسپرمن

ارتباط آماری قوی بین «تأثیر آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریبان» با «شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان (مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان)» مشاهده شد ($P_{value} < 0.05$) به عبارت دیگر با افزایش آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریبان مؤلفه شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان افزایش پیدا می‌کند. (جدول چهار)

جدول ٤. بررسی رابطه گویه آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسبت‌های دینی با شکل‌گیری مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان

آشنایی و احترام گذاردن به مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان	آداب و رسوم مناسبت‌های دینی	همبستگی	آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم
** ٠/٧١٣	١/٠٠٠		
٠/٠٠٠	.	سطح معناداری	مناسبت‌های دینی
٧٣	٧٣	تعداد	
مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان	آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم	همبستگی	آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم
١/٠٠٠	** ٠/٧١٣		
.	٠/٠٠٠	سطح معناداری	مناسبت‌های دینی
٧٣	٧٣	تعداد	

آزمون همبستگی اسپرمن

ارتباط آماری معناداری بین «تحصیلات مریبان» با «هویت ملی مریبان پیش‌دبستانی» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» مشاهده نشد. ($P_{value} > 0.05$) به عبارت دیگر با افزایش یا کاهش تحصیلات مریبان، نمره «هویت ملی مریبان» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» تغییر نمی‌کند. (جدول ۵)

جدول ۵. بررسی سطح تحصیلات مریبان با هویت ملی مریبان و مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان

سوچی	متوسط	سطح تحصیلی			هویت ملی مریبان
		خیلی کم	کم	متوسط	
-	-	-	خیلی کم		
.	.	١	کم		
٣	١٥	٢	متوسط		
١٠	٣٠	١٢	زیاد		
-	-	-	خیلی زیاد		
١	.	٠	خیلی کم		
١	٥	٢	کم		
٠/٢٠١					مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان
٠/٠٦٤					

		متوسط	
		زیاد	
		خیلی زیاد	
·	·	·	·
۱۱	۳۰	۱۳	
-	-	-	

۵- بحث و نتیجه‌گیری

از مهم‌ترین ویژگی‌های انسان توانایی برقراری ارتباط از طریق زبان است. بدون زبان فرهنگ نمی‌توانست به وجود آید زیرا بدون واسطه کلمات، الگوهای پیچیده، فکر و احساس، دانش و اعتقاد نمی‌توانست از فرد دیگر و از نسلی به نسل دیگر منتقل گردد. بدون زبان القای همه اشکال تفکر به جز ابتدایی‌ترین آن‌ها غیرممکن بود. به کمک زبان درباره جهان استدلال می‌کنیم. به طور منطقی از طریق قضایا می‌توانیم نتیجه‌گیری کنیم که نوع سخن گفتن مرتبی و نحوه برقراری ارتباط با نوآموز تأثیر به سزاپی در شکل‌گیری هویت ملی نوآموز دارد. می‌دانیم که از آنجاکه مهارت‌های زبان‌آموزی مریبان تحت تأثیر فرهنگ و هویت ملی آنان است پس بدیهی است که هویت مریبان بر روی هویت نوآموزان تأثیرگذار می‌باشد. جامعه‌ای که در آن زندگی کودک در سن دبستان با عوامل بسیاری ترکیب شده است که بر توانایی‌ها و مهارت‌های تفکر این کودکان دبستانی تأثیر می‌گذارد. خانواده و تنوع شیوه‌ها و سبک‌های گفتار اعصابی خانواده بر مهارت‌ها و مهارت‌های ارتباطی بسیاری از کودکان تأثیر می‌گذارد، اگرچه عوامل خانواده تنها یکی از بسیاری از عوامل تأثیرگذار است. جامعه ارتباطات و تنوع قومی از نظر زبان‌شناسی اجتماعی قوی‌ترین تأثیر را برای شکل دادن به توانایی‌ها و مهارت‌های گفتاری یک کودک دبستانی دارد (Firmansyah, 2018).

هویت ملی می‌تواند به عنوان بستری باشد که آموزش زبان را تسهیل نماید همچنین ادبیات مکتوب نیز صرف‌نظر از زبان، در شکل داد به هویت ملی بسیار مؤثر است. مجموعه‌ها و دیوان اشعار و آثار متشر ادبی کهن و معاصر، همگی در تقویت فرآیند هویت‌یابی نقش عمده دارند. در کنار میراث مکتوب، مجموعه‌های داستان، ترانه‌ها، تصویف‌ها، ضربالمثل‌ها، چیستان‌ها را نیز می‌توان نام برد؛ زیرا هرگونه دل‌بستگی و تعلق‌خاطر به آن‌ها، سبب تقویت احساسی هویت ملی می‌شود.

در این پژوهش، دو پرسشنامه محقق ساخته بر اساس هویت ملی مریبان و مهارت زبان‌آموزی نوآموزان تهیه شد. ۷۳ نفر از مریبان پیش‌دبستانی استان سمنان به عنوان نمونه انتخاب شدند و بر اساس فعالیت‌ها و توصیف عملکرد مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان پرسشنامه مهارت‌های زبان‌آموزی را تکمیل کردند و با توجه به اظهار نظرات آن‌ها در پرسشنامه هویت مریبان بین این دو پرسشنامه توسط آزمون همبستگی اسپیرمن میزان همبستگی بین مؤلفه‌های زبان‌آموزی نوآموزان و هویت مریبان مشخص گردید. مؤلفه‌های زبان‌آموزی نوآموزان شامل: با دقت گوش کردن، درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی، به کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن، سخن گفتن در برابر جمع، حرکت از سخن خودمحور به گفت‌و‌گویی دوسویه، درک پیام تصویر، ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری، صحیح به دست گرفتن مداد، ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی و گوییه‌های مورد نظر هویت مریبان پیش‌دبستانی که در این پژوهش موردنبررسی قرار گرفت، شامل: تقویت تعهدات دینی و ملی، شناخت، تقویت علاقه و احترام به نمادهای ملی، آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسب‌های دینی. گویه آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسب‌های دینی بیشترین مقدار فراوانی (۳۲/۹) را نسبت به سایر گوییه‌ها داشته است و به کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن به عنوان مؤلفه زبان‌آموزی نوآموزان، بیشترین فراوانی (۲۰/۵) را کسی کرده است. سخن گفتن در برابر جمع به نسبت (۰/۶۱۹)، صحیح به دست گرفتن مداد به نسبت (۰/۶۲۷) و ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی به مقدار (۰/۶۲۷) با گویه هویت مریبان پیش‌دبستانی (آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسب‌های دینی) بیشترین درصد همبستگی را نسبت به سایر گوییه‌ها داشته است. بر این

اساس بر طبق سؤال دوم پژوهش، ارتباط آماری قوی بین «تأثیر آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریبان» با «شكل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان (مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان)» مشاهده شده است. درنتیجه؛ با افزایش آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریبان مؤلفه شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان افزایش پیدا می‌کند.

همچنین ارتباط آماری معناداری بین «تحصیلات مریبان» با «هویت ملی مریبان پیش‌دبستانی» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» مشاهده نشد. ($P_{valeu} > 0.05$) به عبارت دیگر با افزایش یا کاهش تحصیلات مریبان، نمره «هویت ملی مریبان» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» تغییر نمی‌کند.

برنامه‌های آموزشی در مقطع پیش‌دبستان بسیار مفید و ضروری است؛ زیرا همان‌گونه که در مقاطع مختلف تحصیلی واحدهای درسی وجود دارد، در دوره پیش‌دبستانی نیز واحدهای کار گنجانده شده است. در این مقطع آموزش‌ها باهدف انتقال مفاهیم ریاضی، دینی و زبان‌آموزی ارائه می‌شوند. مهارت‌های انتقال مریبان نیز در آموزش این کودکان قطعاً تأثیرگذار می‌باشد؛ و با توجه به نتایج به‌دست آمده در این پژوهش و پاسخ به پرسش اصلی، هویت ملی مریبان در شکل‌گیری مهارت‌های زبان‌آموزی مؤثر خواهد بود.

با توجه به پیشینه پژوهش گفته شده در پژوهش حاضر خوب‌بخت و همکاران (۱۳۹۷) که به رابطه هویت ایرانی و اسلامی پرداخته است و پژوهش نیازی و همکاران (۱۳۹۲) با عنوان زبان و هویت و همه تحقیقاتی که در بخش پیشینه به تفصیل آمده و همسو با پژوهش حاضر هستند، نشان دادند که هویت‌های فردی، اجتماعی و ملی بر روی تقویت مهارت‌های زبانی یا توانش زبانی کودکان فارغ از تأثیر بسیار زیاد آموزش‌های دیگر، تأثیرگذار خواهد بود. با توجه به پژوهش انجام گرفته پیشنهادهای زیر مورد انتظار می‌باشد:

پیشنهاد می‌شود در مراکز پیش‌دبستانی خصوصی بر اجرای فعالیت‌های مانند قصه‌گویی، نمایش خلاق، بحث و گفتگو، شعرخوانی و بازی تأکید بیشتری شود، زیرا در تقویت مهارت‌های زبانی کودکان تأثیری بسزا می‌گذارد. با توجه به اهمیت رشد یکپارچه و همه‌جانبه کودکان در تقویت زبان‌آموزی فرستادهای بسیار برای گفت‌و‌شوند کودکان پیش‌دبستانی فراهم آید که با یکدیگر در گروه‌های کوچک و بزرگ به گفت‌و‌گو و بازی پردازنند تا از این طریق مهارت‌ها و گنجینه واژگانی خود را بهبود بخشنند. همچنین با توجه به اینکه نظام برنامه درسی و آموزش‌های مقطع پیش‌دبستان غیرمتمرکز است، پیشنهاد می‌شود بهمنظور یکپارچه‌سازی آموزش‌ها برای بهبود مهارت‌های زبانی کودکان این مقطع، مراکز پیش‌دبستانی خصوصی از ابزارهای آموزشی مانند فلش کارت‌های مخصوص داستان، شعر و بازی استفاده کنند. پیشنهاد می‌شود مریبان مراکز پیش‌دبستانی از طریق بازی هویت ملی را به کودکان آموزش دهند و رابطه هویت ملی کودکان را با مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان را بررسی نمایند.

۶- تقدیر و تشکر

از تمامی افرادی که در به انجام رساندن این پژوهش همکاری داشتند سپاسگزاریم.

۷- منابع

- ازغندي، ع.، و محمدی مهر، غ. (۱۳۹۵). بازنمایی هویت ملی در کتاب‌های فارسی مقطع دبستان. *فصلنامه مطالعات ملی*، ۱(۶۵)، ۳۹-۵۲.

- باقری، ن.، عباسی، ع.، و گرامی‌پور، م. (۱۳۹۵). تأثیر فعالیت‌های زبان‌آموزی بر رشد زبان گفتاری کودکان ۶ - ۵ ساله در مراکز پیش‌دبستانی خصوصی شهرستان لنگرود. *فصلنامه خانوارده و پژوهش*, ۳۱(۱۳)، ۸۶-۶۷.
- برگر، پ.، و لوکمان، ت. (۱۳۷۵). ساخت اجتماعی واقعیت: (رساله‌ای در جامعه‌شناسی شناخت). ترجمه مجیدی، ف. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. تهران.
- خدادادی گیو، م. (۱۴۰۰). نقش زبان و ادبیات فارسی در تعیین و سنجش مؤلفه‌های هویت ملی. *پیشرفت‌های نوین در روانشناسی علوم تربیتی و آموزش و پژوهش*, ۴(۳۷)، ۱۶۵-۱۷۸.
- خوشبخت، ن.، دانشمندی، ا.، شیری، ز. (۱۳۹۷). آموزش‌وپرورش پیش‌دبستانی و هویت ایرانی اسلامی (آسیب‌شناسی وضعیت موجود در هویت کودکان). اولین همایش ملی کودکان ایرانی اسلامی، یزد.
- رهبری، م.، بلباسی، م.، قربی، م. ج. (۱۳۹۴). هویت ملی در سند تحول بنیادین آموزش و پژوهش ج. ا. ایران. *فصلنامه علمی پژوهشی وزارت علوم*, ۶۱، ۴۵-۶۶.
- صنعت اجلال، م. (۱۳۸۴). درآمدی بر فرهنگ و هویت ایرانی. مؤسسه مطالعات ملی، تمدن ایرانی. تهران.
- عیوضی، م. (۱۳۸۱). جهانی شدن و هویت‌های قومی. *مطالعات ملی*, ۳(۲)، ۱۲۳-۱۵۴.
- غفاری مجلج، م.، خزائی، ک.، و ناظری، م. (۱۳۹۰). تحلیل محتواهای کتاب تعلیمات اجتماعی پایه چهارم و پنجم دوره ابتدایی از نظر برخورداری از مؤلفه‌های هویت ملی. *نشریه مهندسی فرهنگی*, ۶۰-۵۹.
- قرابی مقدم، ا. (۱۳۸۲). انسان‌شناسی فرهنگی (مردم‌شناسی فرهنگی). چاپ هفتم. انتشارات ابجد. تهران.
- گودرزی، ح. (۱۳۸۴). گفتارهایی که درباره زبان و هویت. مؤسسه مطالعات ملی. تمدن ایرانی. تهران.
- میرزاپور، س.، زمانی مقدم، ا.، جعفری، پ. (۱۳۹۸). کارکرد آموزش‌وپرورش در نهادینه‌سازی هویت ملی دانش‌آموزان از منظر کارکنان مدارس (با تأکید بر مدارس دولتی متوسطه شهر تهران). *فصلنامه مطالعات ملی*, ۲۰(۳)، ۵۳-۷۳.
- نیازی، م.، شفایی مقدم، ا.، خدمتکار، د. (۱۳۹۲). زبان و هویت، تبیین رابطه زبان خارجی و هویت فردی، اجتماعی، فرهنگی و ملی. *مطالعات فرهنگی و ارتباطات*, ۳۰، ۲۹۹-۱۹۹.
- وهاب، م.، شهیم، س. ف. جعفری، س.، و اوریادی زنجانی، م. (۱۳۹۱). بررسی رابطه بین مهارت‌های اجتماعی و رشد زبان دریافتی در کودکان ۹ تا ۶ سال فارسی‌زبان. *پژوهش در علوم توانبخشی*, ۱(۰)، ۹۶۵-۹۵۹.
- 15- Anzai, S. (2015). Re-examining Patriotism in Japanese Education: Analysis of Japanese Elementary School Moral Readers. *Educational Review*, 67(4), 436-458.
- 16- Atlas, D. (2021). *The Role of Language in the Evolution of Kurdish National Identity in Turkey*. University of Texas Press.
- 17- Bishop, D. V. M., & Snowling, M. J. (2004). Developmental dyslexia and specific language impairment: Same or different? *Psychological Bulletin*, 130(6), 858-886.
- 18- Bowyer-Crane, C., Snowling, M. J., Duff, F. J., Fieldsend, E., Carroll, J. M., Miles, J., Götz, K., & Hulme, C. (2008). Improving early language and literacy skills: Differential effects of an oral language versus a phonology with reading intervention. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49(4), 422-432.
- 19- Cahyono, H., Bahri, S., Salim, A., Muallimah, E. N., Fauzi, R., Bayu, J. T., & Purwanti, S. (2021, January). Language as National Identity. In *The 1st International Conference on Research in Social Sciences and Humanities (ICoRSH 2020)* (pp. 782-785). Atlantis Press.
- 20- Carpenter, M., Nagell, K., Tomasello, M., Butterworth, G., & Moore, C. (1998). Social cognition, joint attention, and communicative competence from 9 to 15 months of age. *Monographs of the society for research in child development*, i-174.
- 21- Cenghiz, S. & Duran, E. (2017). Analysis of Values on Preschool Period Children Story and Tale Books. *Egitim ve Bilim-Education and Science*, 42(191), 205-233.
- 22- Cheema, A. U., & Baloch, H. (2021). A Quantitative Analysis of Language Crisis and National Identity in Naya Pakistan. *Journal of Indian Studies*, 7(1), 43-68.

- 23- Denham, S. A., & Brown, C. (2010). "Plays nice with others": Social-emotional learning and academic success. *Early Education and Development*, 21(5), 652–680.
- 24- Firmansyah, D. (2018). Analysis of language skills in primary school children (study development of child psychology of language). *Primary Edu-Journal of Primary Education*, 2(1), 35-44.
- 25- Galindo, C. (2010). English language learners' math and reading achievement trajectories in the elementary grades. . In E. Gracia & E. Frede (Eds.), *Young English language learners: Current research and emerging directions for practice and policy*. New York, NY: Teachers College Press.
- 26- Gibson, J. L., Newbury, D. F., Durkin, K., Pickles, A., Conti-Ramsden, G., & Toseeb, U. (2021). Pathways from the early language and communication environment to literacy outcomes at the end of primary school; the roles of language development and social development. *Oxford Review of Education*, 47(2), 260-283.
- 27- Han, Z. (2010). On national identity, ethnic identity and cultural identity – An analysis and reflection based on historical philosophy. *Journal of Beijing Normal University (Social Science Edition)*, 1, 106–113.
- 28- He, J. R., & Yan, J. R. (2008). Discussions from Ethnic Identity to National Identity. *Journal of the Central University for Nationalities: Philosophy and Social Sciences Edition*, 3, 5–12.
- 29- Hoyte, F., Torr, J., & Degotardi, S. (2014). The language of friendship: Genre in the conversations of preschool children. *Journal of Early Childhood Research*, 12(1), 20–34.
- 30- Korotaeva, E. V. & Belousova, S. S. (2018). On the Issue of Indicators in Children Patriotic Education at Preschool Age. 7th International Conference Early Childhood Care and Education (ECCE), Moscow, Russia. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences*, 43, 596-601.
- 31- Mok, P. L. H., Pickles, A., Durkin, K., & Conti-Ramsden, G. (2014). Longitudinal trajectories of peer relations in children with specific language impairment. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 55(5), 516–527.
- 32- Spies, T. G., & Xu, Y. (2018). Scaffold academic conversations: Access to 21st-Century collaboration and communication skills. *Intervention in School and Clinic*, 54(1), 22-30.
- 33- Vrikki, M., Wheatley, L., Howe, C., Hennessy, S., & Mercer, N. (2019). Dialogic practices in primary school classrooms. *Language and Education*, 33(1), 85–100.
- 34- Warschauer, M. (2003). The allures and illusions of modernity: Technology and educational reform in Egypt. *Education Policy Analysis Archives*, 11, 38-38.
- 35- Wilson, A. C. & Bishop, D. V. (2022). A novel online assessment of pragmatic and core language skills: An attempt to tease apart language domains in children. *Journal of Child Language*, 49(1), 38-59.
- 36- Zheng, Y. N. (2004). China should build national identity. Global Times. Retrieved from <http://www.people.com.cn/GB/paper68/12730/1143827.html>

The Effect of Components of National Identity of Preschool Woman Teachers on the Learning Rate of Language Learning Skills of preschoolers in Semnan Province

Shahab Moradi^{*1}, Shokofeh Hemati², Sima Alizadeh³, Marzieh Bahar rostami⁴, Zahra Bogheiri⁵

1. Department of Psychology, Semnan Branch, Islamic Azad University. Semnan. Iran. (Corresponding Author).

shahabmoradi66@gmail.com

2. MA of education research, payame noor university Garmsar, Garmsar, Iran.

shokofeh.hemati@gmail.com

3. MA of Educational Psychology, Semnan university, Semnan, Iran.

simaalizadeh90@gmail.com

4. MA of Family counseling, Al-Zahra University of Tehran, Tehran, Iran.

marziye.bahar@gmail.com

5. BA of educational Science,Farhangiyan University, Semnan, Iran.

zahra.bogheiri18@gmail.com

Abstract

This study aimed to investigate the effect of national identity components of preschool teachers on the learning rate of language learning skills of new students in Semnan province. The research method is a descriptive survey and the statistical population of this research includes 91 preschool teachers (women) in the academic year 2021-2022 who were selected by cluster random sampling. The data collection tool is a researcher-made questionnaire of language learning skills with 9 subscales and national identity with 4 subscales. The collected data were analyzed using descriptive statistics (frequency, mean and standard deviation) and inferential statistics (Spearman correlation and Chi-square test). There was a strong statistical relationship between "the effect of familiarity and respect for the customs and religious and national occasions of educators" with "the formation of relative language and communication skills of learners (learners' language learning skills)" (p value <0.05) In other words, with increasing familiarity and respect for religious and national customs and occasions of educators, the component of forming the relative acquisition of language and communication skills of new students increases; also, there is a significant relationship between teachers'education and national identity and students' language learning skills. Does not have (p value > 0.05).

Keywords: National identity, Social identity, Language skills, Communication skills.

This Journal is an open access Journal Licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International License

(CC BY 4.0)